

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA
Izpitna pola 2

Sobota, 27. avgust 2016 / 90 minut (60 + 30)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi konceptni list in dva ocenjevalna obrazca.

Izpitni poli je priložena barvna priloga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptni list.

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtga tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtga tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike so v priloženi barvni prilogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte v **izpitno polo** v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani (1–20), od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 12 strani (21–32).

M 1 6 2 5 6 1 1 2 0 2

3/32

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

DEL A**1. naloga: Primerjava baročnega slikarstva v Italiji, Franciji, na Nizozemskem in v Španiji**

- 1.1. Navedite tri oblikovne značilnosti baročnega slikarstva (pričak figure, svetloba, kolorit, kompozicija). Pomagajte si s slikama 1.1 in 1.4.

(3 točke)

- 1.2. Baročno umetnost je spodbudila katoliška protireformacija, katere zahteve so se izrazile tudi v novih motivih, kakršna sta na slikah 1.1 in 1.2. Poimenujte ikonografska motiva in z eno opredelitvijo navedite, kakšna je naloga nove umetnosti.

Ikonografska motiva: _____

Naloga umetnosti: _____

(3 točke)

- 1.3. Slikar dela na sliki 1.1 je imel velik vpliv na špansko slikarstvo, kar je razvidno iz dela na sliki 1.3. Navedite ime enega izmed slikarjev obeh slik in napišite eno značilnost, ki jo je slikar dela na sliki 1.3 prevzel od predhodnika.

Slikar: _____

Značilnost: _____

(2 točki)

- 1.4. Umetnik, ki je potoval po vsej Evropi, tudi kot diplomat, je imel na Flamskem veliko in uspešno delavnico. Njegovo delo je prikazano na sliki 1.4.
Navedite ime tega umetnika. V katerem njegovem značilnem motivu je še posebno razvidna zanj značilna vitalna kipeča energija, ki so jo tako oboževali njegovi sodobniki?

Ime: _____

Motiv: _____

(2 točki)

- 1.5. Nizozemski prostor se je v 17. stoletju oblikoval v posebno okolje, ki je močno spodbudilo bogat umetnostni trg, a tudi ta je imel svoje zahteve.

Navedite eno od družbenih okoliščin, ki je vplivala na oblikovanje tega prostora, in imenujte dva neposredno spoznavna motiva, značilna za ta geografski prostor (pomagate si lahko tudi s sliko 1.5).

Družbena okoliščina: _____

Motiva: _____

(3 točke)

- 1.6. Francoski slikarji, ki so se šolali in delovali predvsem v Italiji, so izoblikovali poseben tip baročne krajine, bogate z antičnimi ruševinami. Navedite, kako imenujemo takšno krajino.

_____ (1)

Slikar dela na sliki 1.6 je imel močan vpliv na angleškega romantičnega krajinarja, ki se je zanimal zlasti za atmosferične pojave in velja za predhodnika impresionistov. Navedite njegovo ime.

_____ (1)
(2 točki)

2. naloga: Baročna Ljubljana

- 2.1. Baročno Ljubljano zaznamuje gradnja mnogih novih cerkva. Časovno opredelite (navedite stoletje), kdaj so bile cerkve zgrajene. Iz katere sedanje države so prišli ti arhitekti (sliki 2.1 in 2.2)?

Časovna opredelitev: _____

Država: _____
(2 točki)

- 2.2. Slikovitost je ena od značilnosti baročnega izraza. Na slikah 2.3 in 2.3a je predstavljen tabernakeljski oltar v eni izmed ljubljanskih baročnih cerkva. Poimenujte avtorja oltarja in navedite tri oblikovne značilnosti baročnega kiparstva.

Avtor: _____

Značilnosti: _____

(4 točke)

- 2.3. Stropovi sakralne in profane arhitekture so bili okrašeni z iluzionističnimi poslikavami, kakor prikazuje slika 2.4. Opišite tri značilnosti teh poslikav.

(3 točke)

- 2.4. Na slikah 2.4, 2.5, 2.6 in 2.7 so predstavljena štiri baročna dela. K navedenim naslovom likovnih del pripišite ime slikarja.

Slika 2.4: Apoteoza sv. Nikolaja: _____

Slika 2.5: Sveta družina: _____

Slika 2.6: Apoteoza sv. Frančiška Saleškega: _____

Slika 2.7: Portret Ane Marije Erberg: _____

(4 točke)

V sivo polje ne pišite.

- 2.5. Portret na sliki 2.7 kaže plemkinjo. Kako imenujemo tak portret? Navedite eno značilnost tega portreta.

Portret: _____

Značilnost: _____

(2 točki)

3. naloga: Primerjava dveh kiparskih osebnosti

- 3.1. Kiparski spomeniki na slikah od 3.1 do 3.5 so nastali v dveh različnih umetnostnozgodovinskih obdobjih. Imenujte obdobji in ju časovno opredelite.

Obdobji: _____

Časovna opredelitev: _____

(4 točke)

- 3.2. Kiparska dela na slikah od 3.2 do 3.5 sta ustvarila dva umetnika. Poimenujte ju in ob vsakem imenu pripишite eno njegovo delo, ki ga prepozname na slikah.

	Ime	Delo
Umetnik 1		
Umetnik 2		

(4 točke)

- 3.3. Ob spomenikih na slikah 3.4 in 3.5 navedite tri oblikovne ali vsebinske značilnosti kiparstva tega umetnika oziroma obdobja, ki mu umetnik pripada.

(3 točke)

- 3.4. Na sliki 3.1 je upodobljen znan mitološki motiv. Imenujte ga in s tremi navedbami razložite njegovo vsebino.

Motiv: _____

Vsebina (tri navedbe): _____

(4 točke)

9/32

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

4. naloga: Novosti, ki jih je v arhitekturo prinesel modernizem

- 4.1. Težnje modernistične arhitekture 20. stoletja imajo svoje predhodnike v 19. stoletju. Leta 1851 so v Londonu za svetovno razstavo postavili Kristalno palačo. Poimenujte novo usmeritev v arhitekturi, ki jo predstavlja zgradba na sliki 4.1, in navedite bistveno novost njene konstrukcije.

Usmeritev: _____

Novost: _____

(2)

Kaj posnema oblika zgradbe?

(1)
(3 točke)

- 4.2. Nova smer s konca 19. stoletja je močno poudarila dekorativnost. Poimenujte smer, ki ji pripada stavba na sliki 4.2. Navedite dve značilnosti dekoracije te smeri.

Smer: _____

Značilnosti: _____

(3 točke)

- 4.3. Leta 1909 so v Ljubljani postavili stavbo Maksa Fabianija, ki jo je naročil in financiral eden izmed slovenskih impresionistov. Nastala je s podobnim namenom kakor stavba na sliki 4.2 na Dunaju. Poimenujte Fabianijevu stavbo in navedite, kakšna je bila njena namembnost.

Stavba: _____

Namembnost: _____

(2 točki)

- 4.4. V Barceloni so leta 1929 postavili svetovno razstavo, katere del je bil Nemški paviljon arhitekta Ludviga Miesa van der Roheja. Predstavnik katere smeri je arhitekt?
Navedite dve arhitektovi in za smer značilni osnovni smernici v arhitekturi, ki sta razvidni tudi iz spomenika na sliki 4.3.

Smer: _____

Smernici: _____

(3 točke)

- 4.5. Leta 1977 so v Parizu odprli Center Pompidou, ki je na sliki 4.4. Navedite dve novosti, uporabljeni pri oblikovanju stavbe.

(2 točki)

- 4.6. Arhitekt, ki je projektiral novi prizidek Narodne galerije v Ljubljani, velja za ključno osebnost arhitekture druge polovice 20. stoletja na Slovenskem. Navedite njegovo ime in priimek.

(1)

Na sliki 4.5 je predstavljena ena izmed celovitejših arhitektovih urbanističnih rešitev. Poimenujte jo.

(1)
(2 točki)

5. naloga: Slikarstvo abstraktnih smeri v modernizmu

- 5.1. Leta 1910 je nastalo eno zadnjih Groharjevih del, prikazano na sliki 5.1. Kljub temu da so impresionisti zavračali pripovednost, se je slikar s svojimi motivi približal simbolizmu. Navedite, kaj predstavlja upodobitev, in z eno navedbo opredelite, zakaj se je Grohar z njo približal simbolnosti. Zapišite še eno od oblikovnih značilnosti motiva.

Upodobitev predstavlja: _____

Simbolnost: _____

Oblikovna značilnost: _____

(3 točke)

- 5.2. Leto 1910 velja za rojstvo nove umetnosti. Njen pionir je avtor dela na sliki 5.2. Poimenujte slikarja. Katero smer je uveljavil v slikarstvu?

Slikar: _____

Smer: _____

(2 točki)

- 5.3. Ivan Grohar in slikar dela na sliki 5.2 sta nekaj časa obiskovala šolo, ki jo je vodil slovenski slikar. V katerem kraju je bila šola in kdo jo je vodil?

Kraj: _____

Vodja: _____

(2 točki)

- 5.4. Radikalna stališča abstraktne umetnosti so prevzeli predvsem ruski umetniki. Na podlagi dela na sliki 5.3 določite, za katero usmeritev abstraktnega slikarstva gre. Opredelite eno od njenih izhodišč ali poimenujte, kdo je idejni oče te smeri, čigar delo je predstavljeno na sliki.

Usmeritev: _____

Izhodišče/idejni oče: _____

(2 točki)

- 5.5. Po 2. svetovni vojni je postal središče abstraktne umetnosti New York. Umetniki so poskušali s svojimi velikimi formati del vzbuditi v gledalcu globoko čustveno ali duhovno izkušnjo.
Kako imenujemo to smer abstrakcije? Ob slikah 5.4 in 5.5 navedite ime in priimek enega od predstavnikov te smeri.

Smer: _____

Ime in priimek: _____

(2 točki)

- 5.6. Umetnik slikarskega dela na sliki 5.5 je razvil poseben način slikanja. Kako imenujemo ta način?
Navedite eno njegovo značilnost.

Način: _____

Značilnost: _____

_____ (2 točki)

- 5.7. Za postmoderno umetnost je značilno, da velikokrat citira dela predhodnikov. S pomočjo slike 5.6 poimenujte umetniško skupino, ki je v svoje slikarstvo večkrat vključevala podobe umetnikov, katerih dela so na slikah 5.1 in 5.3. Kako imenujemo smer, ki ji pripadajo?

Umetniška skupina: _____

Smer: _____

(2 točki)

DEL B**6. naloga**

Oglejte si umetniško delo na sliki 6.1 in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite. (4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi. (3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...). (3 točke)
4. Navedete okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na sliki 6.1 s tistim na sliki 6.2 glede na obliko in vsebino. Poudarite podobnosti in/ali razlike. (8 točk)
5. Primerjalno opredeljite svoj odnos do obeh del. (2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo najmanj eno in največ dve strani (200 do 350 besed).

7. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 7.1 in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite. (4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi. (3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...). (3 točke)
4. Navedete okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na sliki 7.1 s tistim na sliki 7.2 glede na obliko in vsebino. Poudarite podobnosti in/ali razlike. (8 točk)
5. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del. (2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo najmanj eno in največ dve strani (200 do 350 besed).

8. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 8.1 in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite. (4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi. (3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...). (3 točke)
4. Navedete okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na sliki 8.1 s tistim na sliki 8.2 glede na obliko in vsebino. Poudarite podobnosti in/ali razlike. (8 točk)
5. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del. (2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo najmanj eno in največ dve strani (200 do 350 besed).

V sivo polje ne pišite.

Številka izbrane naloge: _____

Viri slik v barvni prilogi (k Izpitni poli 2)

Slika 1.1: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004.

Slika 1.2: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004.

Slika 1.3: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004.

Slika 1.4: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004.

Slika 1.5: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004.

Slika 1.6: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004.

Slika 2.1: N. Šumi, Po poti baročnih spomenikov Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, Ljubljana 1992.

Slika 2.2: N. Šumi, Po poti baročnih spomenikov Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, Ljubljana 1992.

Sliki 2.3 in 2.3.a: N. Šumi, Po poti baročnih spomenikov Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, Ljubljana 1992.

Slika 2.4: N. Šumi, Po poti baročnih spomenikov Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, Ljubljana 1992.

Slika 2.5: B. Jaki, Slikarstvo in kiparstvo v Sloveniji od 13. do 20. stoletja: vodnik, Narodna galerija, Ljubljana 1998.

Slika 2.6: B. Jaki, Slikarstvo in kiparstvo v Sloveniji od 13. do 20. stoletja: vodnik, Narodna galerija, Ljubljana 1998.

Slika 2.7: B. Jaki, Slikarstvo in kiparstvo v Sloveniji od 13. do 20. stoletja: vodnik, Narodna galerija, Ljubljana 1998.

Slika 3.1: M. Hollingsworth, Umetnost v zgodovini človeštva, DZS, Ljubljana 1993.

Slika 3.2: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997⁵.

Slika 3.3: M. Hollingsworth, Umetnost v zgodovini človeštva, DZS, Ljubljana 1993.

Slika 3.4: E. Annoscia idr., Umetnost: svetovna zgodovina, Mladinska knjiga, Ljubljana 2000.

Slika 3.5: M. Hollingsworth, Umetnost v zgodovini človeštva, DZS, Ljubljana 1993.

Slika 4.1: <http://www.ssplprints.com/image/103419/unattributed-crystal-palace-hyde-park-london-1851>. Pridobljeno: 26. 10. 2012.

Slika 4.2: D. Watkin, A History of Western Architecture, Laurence King, London 1996².

Slika 4.3: D. Watkin, A History of Western Architecture, Laurence King, London 1996².

Slika 4.4: D. Watkin, A History of Western Architecture, Laurence King, London 1996².

Slika 4.5: A. Hrausky idr., Arhitektturni vodnik po Ljubljani: 107 izbranih zgradb, Darila Rokus, Ljubljana 2007.

Slika 5.1: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem od prazgodovine do danes, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.

Slika 5.2: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004.

Slika 5.3: C. M. Prette idr., Was ist Kunst: Bauwerke, Skulpturen, Gemälde, Epochen und Stile erkennen und verstehen, Neuer Kaiser Verlag, Klagenfurt 2004.

Slika 5.4: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004.

Slika 5.5: <http://austinkids.files.wordpress.com/2009/06>. Pridobljeno: 23. 10. 2012.

Slika 5.6: http://arttattler.com/archiveparallel_narratives.html. Pridobljeno: 23. 10. 2012.

Slika 6.1: H. Honour in J. Fleming, A World History of Art, Laurence King Publishing, London 1999⁵.

Slika 6.2: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997⁵.

Slika 7.1: več avtorjev: Likovna umetnost, velika ilustrirana enciklopedija, Mladinska knjiga, Ljubljana (slovenska izdaja) 2012.

Slika 7.2: <http://www.wga.hu/index1.html>. Pridobljeno: 9. 6. 2013.

Slika 8.1: Izbrana dela slovenskih avtorjev iz zbirk Moderne galerije 1950–2000: stalna postavitev, Moderna galerija, Ljubljana 2002.

Slika 8.2: <http://www.ng-slo.si/si/zbirke-in-register/umetnost-na-slovenskem>. Pridobljeno: 17. 3. 2015.

Prazna stran

M 1 6 2 5 6 1 1 2 2 1

Barvna priloga (k Izpitni poli 2)

DEL A

1. naloga: Primerjava baročnega slikarstva v Italiji, Franciji, na Nizozemskem in v Španiji

Slika 1.1

Slika 1.2

Slika 1.3

Slika 1.4

Slika 1.5

Slika 1.6

V sivo polje ne pišite.

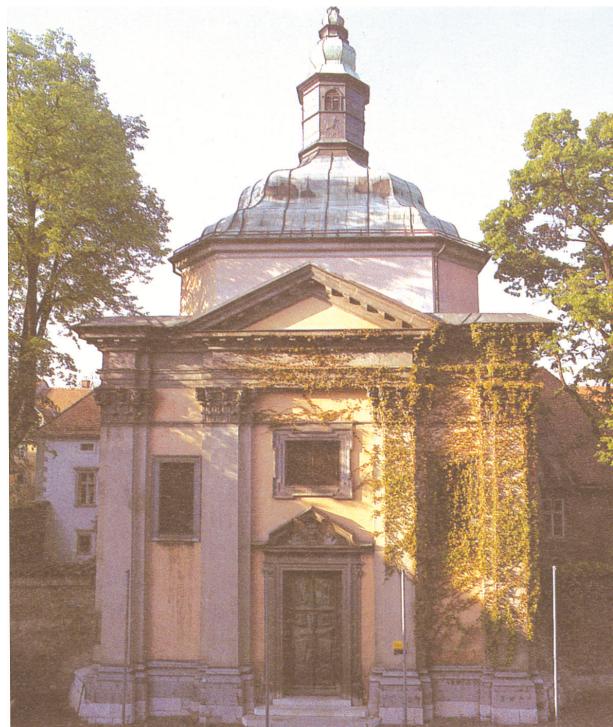
M 1 6 2 5 6 1 1 2 2 3

V sivo polje ne pišite.

2. naloga: Baročna Ljubljana

Slika 2.1

Slika 2.2

Slika 2.3

Slika 2.3a

Slika 2.4

Slika 2.5

Slika 2.6

Slika 2.7

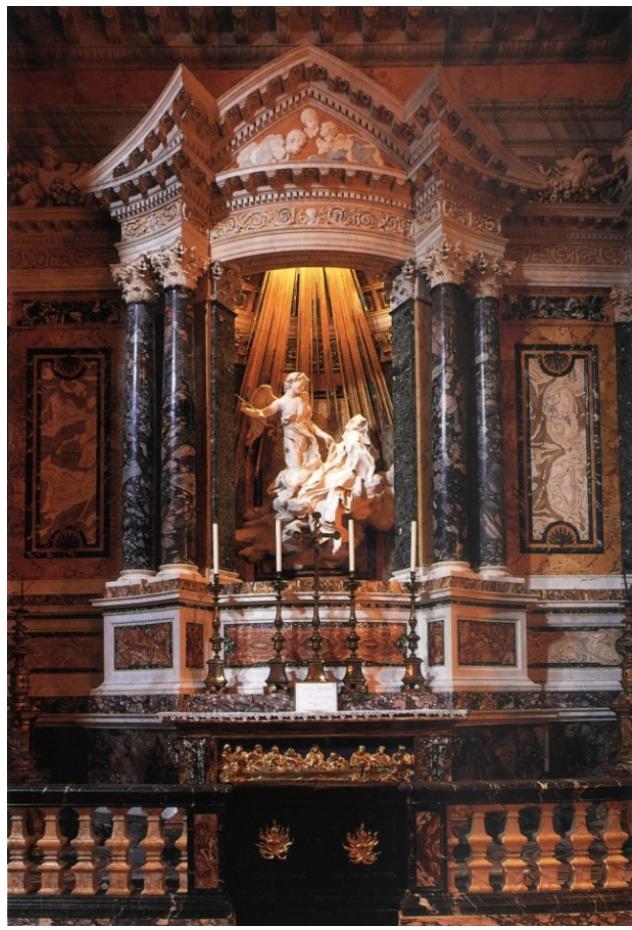

V sivo polje ne pišite.

3. naloga: Primerjava dveh kiparskih osebnosti

Slika 3.1

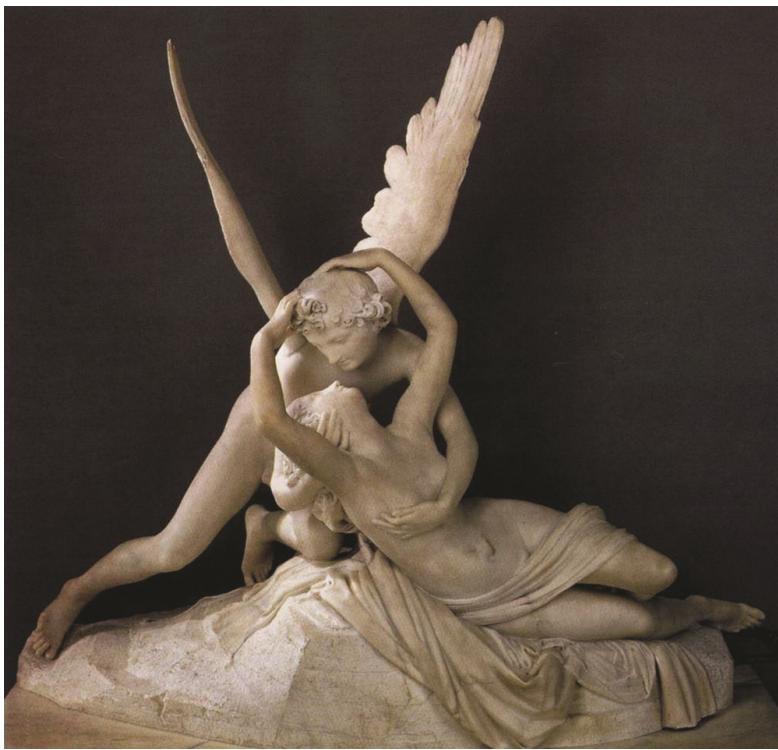
Slika 3.2

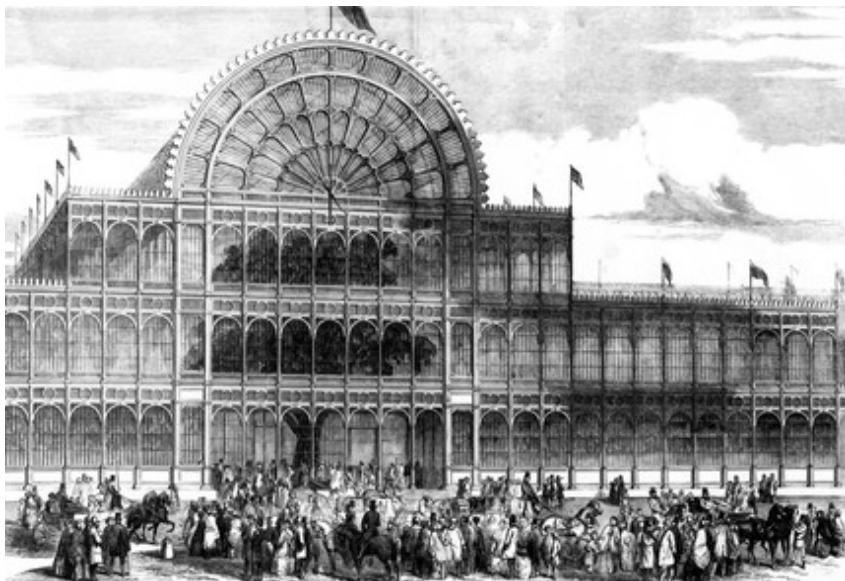
Slika 3.3

Slika 3.4

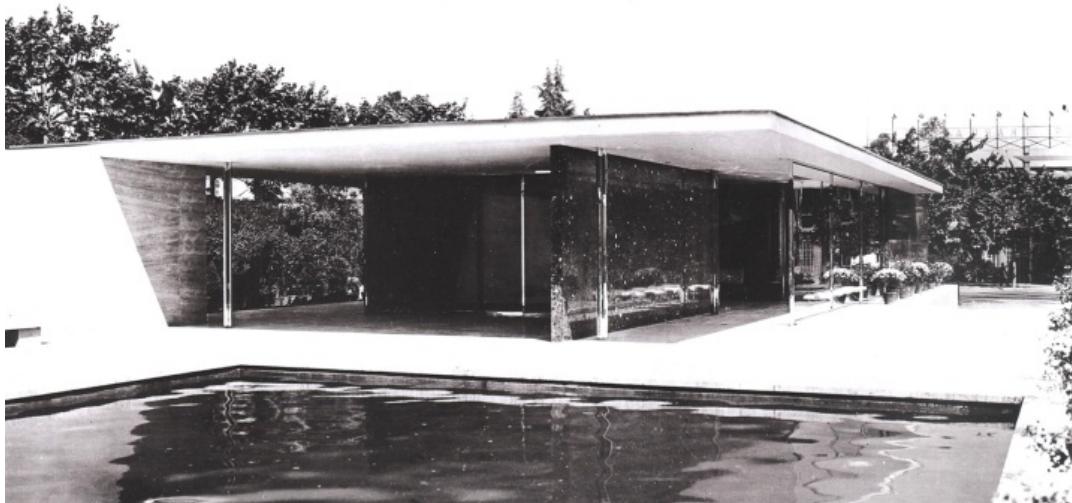
Slika 3.5

4. naloga: Novosti, ki jih je v arhitekturo prinesel modernizem

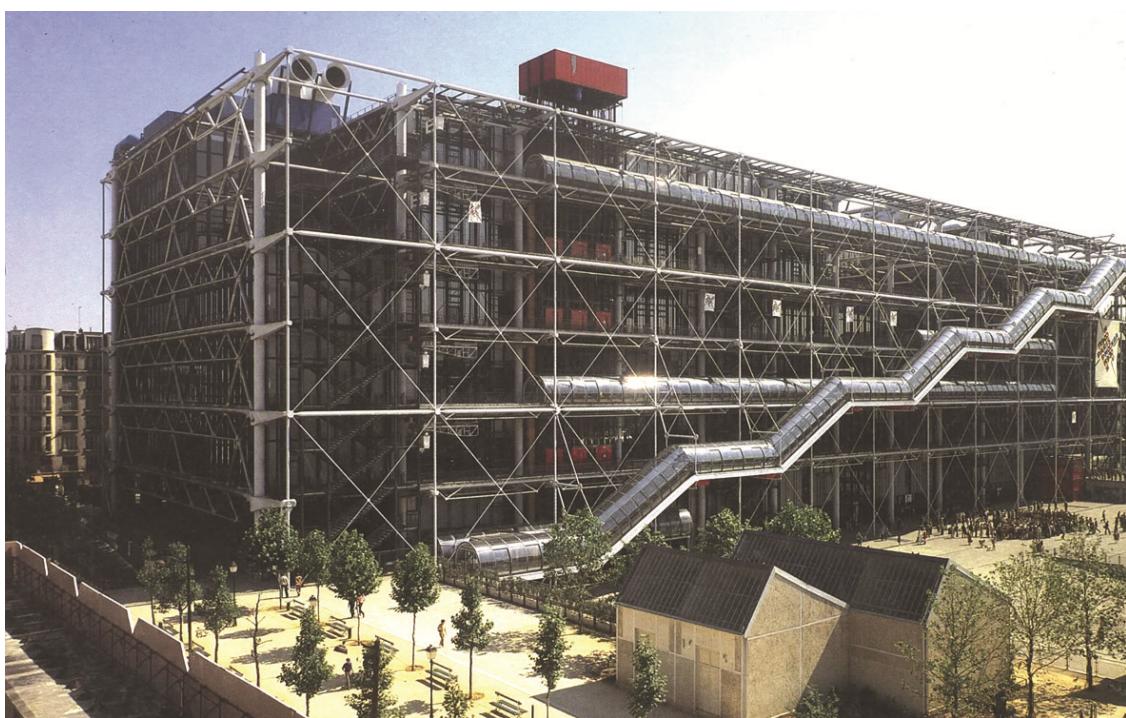
Slika 4.1

Slika 4.2

Slika 4.3

Slika 4.4

Slika 4.5

M 1 6 2 5 6 1 1 2 2 9

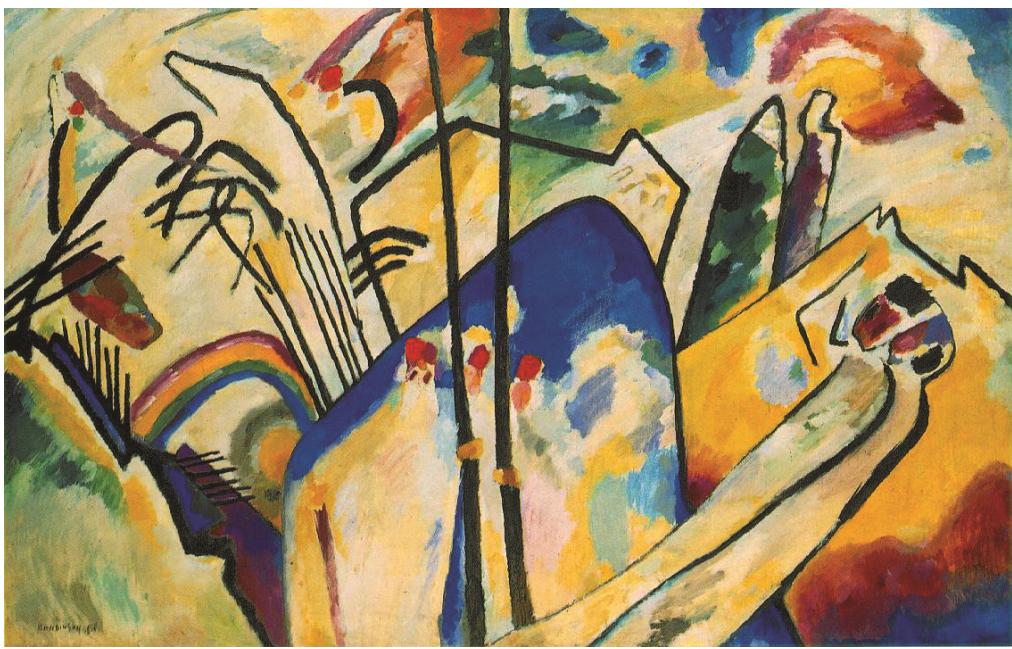
29/32

V sivo polje ne pišite.

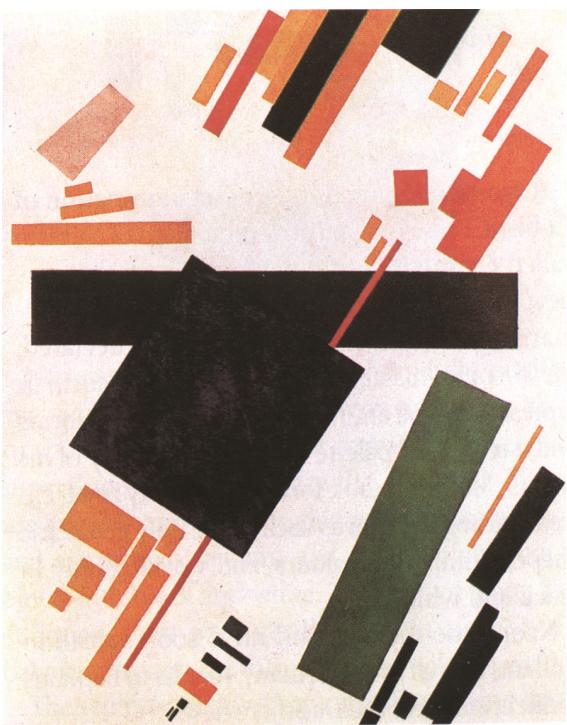
5. naloga: Slikarstvo abstraktnih smeri v modernizmu

Slika 5.1

Slika 5.2

Slika 5.3

Slika 5.4

Slika 5.5

Slika 5.6

V sivo polje ne pišite.

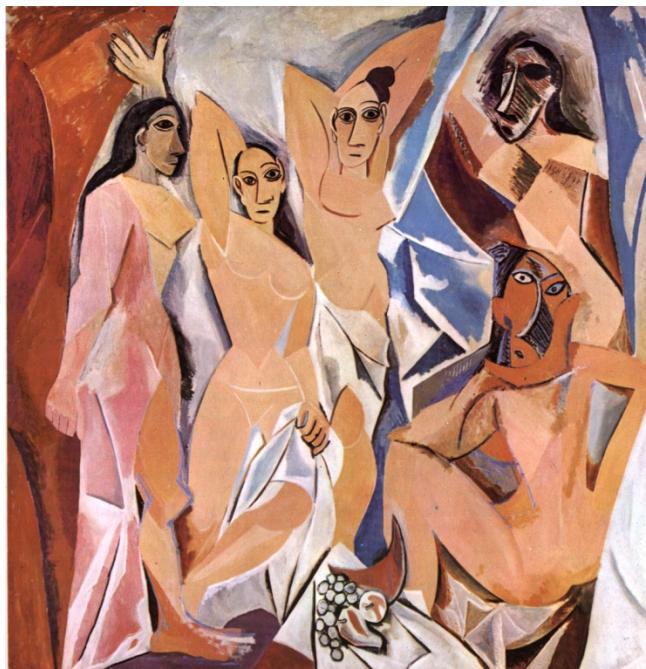
M 1 6 2 5 6 1 1 2 3 1

DEL B

6. naloga

Slika 6.1

Slika 6.2

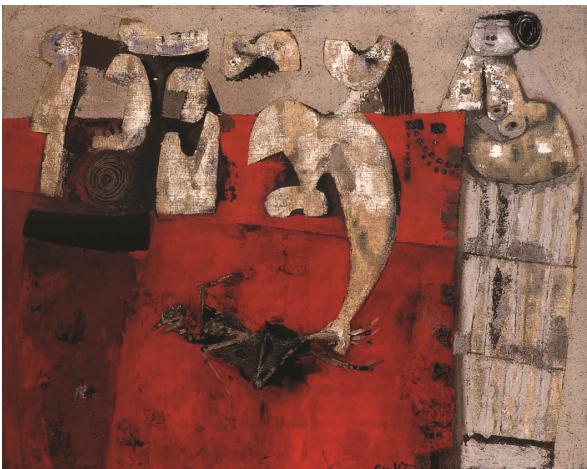
7. naloga

Slika 7.1

Slika 7.2

8. naloga

Slika 8.1

Slika 8.2